

- поєднання пов'язаних форм в одній формі;
- кодування інформації про об'єкти в документальних формах первинного обліку;

6. вдосконалити форми фінансової звітності №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» і №5 «Примітки до річної фінансової звітності» щодо обліку основних засобів.

Таким чином, удосконалення теоретичних і практичних засад організації обліку основних засобів повинне здійснюватись у напрямі розширення її управлінських можливостей, максимально пристосовуючи до практичних потреб суб'єктів підприємницької діяльності, що виникають у процесі прийняття управлінських рішень щодо руху основних засобів та ефективності їх використання. Основними шляхами удосконалення організації обліку основних засобів є раціоналізація як кожної форми документів і реєстрів обліку, так і методів, і способів збирання, обробки і узагальнення облікової інформації, адаптованих до сучасних умов. Реалізація вищенаведених дій дасть змогу удосконалити облік основних засобів, підвищити інформативність носіїв облікової інформації і, як наслідок, надасть змогу прогнозувати ефективність їх використання на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Брік С. В., Пинтя Г. К. Нові підходи до обліку основних засобів та ефективність обліку основних засобів у сучасних умовах. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. 2016. № 13. С. 76-78.
2. Коритний В. О. Шляхи вдосконалення документального забезпечення обліку основних засобів в сільськогосподарських підприємствах. Облік і фінанси. 2018. № 1. С. 53-58.
3. Кравченко М. В., Кошелюк А. О. Переваги, недоліки та оптимізація методики первинного обліку нарахування амортизації в аграрних підприємствах. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Випуск 21. С. 677-680.
4. Фальченко О. О., Назарчук Є. В. Удосконалення організації обліку основних засобів підприємства. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія : Технічний прогрес та ефективність виробництва. 2015. № 25. С. 75-79.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Судакова О. І., доцент кафедри економіки та підприємництва, Бардадим М. О., бакалавр Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, м. Дніпро

В умовах COVID-19 однієї з істотних і негативних сторін економічного життя країни є гостра обмеженість у фінансових ресурсах при одночасній необхідності реалізації масштабних структурних перетворень, впровадження

нових технологій, створення високорозвиненого, конкурентноздатного виробництва. У значній мірі це пов'язане з тим, що внутрішні джерела фінансування підприємств накопичуються повільно внаслідок тривалої економічної кризи, а роль нових національних кредитно-фінансових установ у сумарних інвестиціях залишається недостатньою для розробки та впровадження серйозних довгострокових програм стратегічного розвитку. Як наслідок, виникає необхідність пошуку нових шляхів подолання такої найважливішої проблеми управління економікою, як стимулювання інвестиційної активності у виробничій сфері

Однак тут виникає наступна проблема: значна частина ресурсів, необхідних для реалізації програм розвитку суспільства, перебуває в розпорядженні підприємницьких структур, а основна відповідальність за їх ефективне використання в інтересах суспільства в цілому, а не окремих паразитуючих структур, покладено на державу. Узгодження інтересів держави і її виробничо-підприємницького сектора в процесі вирішення цієї проблеми, на наш погляд, варто здійснювати не тільки фіскальними або силовими методами, але й з використанням організаційного механізму взаємовигідного співробітництва, що дозволить підсилити ефект виходу економічної системи із кризового стану. У цей час уже впроваджуються рекомендації, що дозволяють державним установам робити послуги населенню та підприємствам. В основі такої організації відносин знаходиться інформація, якою володіють професійні співробітники державних установ і організацій, та інструменти впливу на ефективне вирішення окремих специфічних проблем.

У сучасній економічній літературі досить широко викладені результати досліджень, проведених на макро- та мікрорівнях, що дозволяють систематизувати і обґрунтувати головні причини, як загальнодержавної економічної кризи, так і локальних галузевих і функціонально-ресурсних її складових. Узагальнення цих результатів дозволяє виділити наступні основні фактори й одночасно наслідки кризи:

- загальне погіршення стану основних засобів, особливо в наукомістких і базових галузях виробництва;
- нерозвиненість ринку трудових ресурсів і зниження мотивації їх участі у виробничих галузях;
- істотне зниження продуктивності праці у зв'язку з перебоями у виробничих процесах;
- відсутність ефективних економічного, організаційного та мотиваційного механізмів впровадження вітчизняних науково-технічних розробок і розвитку інноваційних процесів;
- руйнування коопераційних зв'язків як усередині країни, так і з традиційними зовнішніми партнерами, у тому числі з партнерами ближнього зарубіжжя та ін.

Розробку і впровадження програм на державному рівні варто розглядати та підтримувати у двох напрямках. По-перше, у напрямку створення механізмів гарантій та підтримки процесів розвитку підприємницьких структур у системі внутрішньодержавної економічної кооперації, що дозволить відновлювати й

розвивати ефективні зв'язки, які забезпечують активізацію фінансового механізму господарюючих суб'єктів. По-друге, у напрямку посилення підтримки інтеграції господарюючих суб'єктів у систему світового економічного співтовариства.

До того ж не слід ігнорувати й проблеми, що стримують співробітництво закордонних партнерів з вітчизняним виробничим і науково-виробничим сектором. До них, зокрема, можна віднести: недостатнє розуміння, а часом і невірне трактування норм вітчизняного законодавства в частині механізмів створення підприємницьких структур з різними організаційно-правовими формами діяльності; недооцінку вимог з дотримання екологічних і санітарних норм, що діють на території конкретної держави; ігнорування неформальних цінностей держави в частині дотримання її національних традицій і норм культури; відсутність банку сценаріїв поводження партнерів у майбутньому; відсутність (або недостатність) інформації про особливості й ступінь розвитку інфраструктури (транспортних комунікацій, фінансових інститутів, у т.ч. сфері страхування); особливості податкового законодавства й можливі напрямки зміни в ньому.

Ми вважаємо, що в розвиток цієї ідеї варто розглядати й варіант, відповідно до якого таку функцію можуть взяти на себе й державні установи, а також контролюючі організації. Для цього в їх структурі доцільно виділити групу аналітиків, яка повинна сформувати інформаційну базу про суб'єкти (підприємства та інвестори), що працюють зі своїм капіталом на території України.

Управління рівнем економічної безпеки підприємницьких структур вимагає значних організаційних зусиль і здійснення визначених витрат, що обумовлює необхідність виділення спеціальної підсистеми (підрозділу) в організаційній структурі, дії якої повинні полягати в ранньому виявленні несподіваних змін як усередині, так і поза підприємством і швидкому реагуванні на них. Це може бути досягнуто в результаті взаємодії проектованої системи з цільовими підсистемами системи управління і логістичною системою підприємства, побудованою на основі кібернетичних принципів регулювання.

Розвиток і становлення цивілізованих ринкових відносин в Україні вимагають перегляду парадигм при вирішенні питань фінансово-економічної безпеки як держави в цілому, так і її окремих господарюючих суб'єктів. При цьому важливо виходити посилаючись на те, що фінансово-економічної безпеки країни й окремих підприємств знаходиться в тісному взаємозв'язку та взаємозалежності. Пропоновані механізми повинні посилювати ефективність спрямованості векторів інтересів державних інститутів та підприємств, що впроваджують інновації та нові технології.

Кінцевою метою створення національної системи економічної безпеки є забезпечення захищеності економічних інтересів всіх суб'єктів економічної системи, починаючи від конкретного громадянина, закінчуючи суспільством у цілому. Процес цей досить проблемний, пов'язаний з необхідністю вирішення значної кількості складних протиріч у розвитку економічного базису країни. Але, з іншого боку, саме ця створювана система й дозволить у майбутньому

найбільш ефективним чином вирішувати протиріччя та гармонійно задовольняти систему економічних інтересів суспільства.

Як найбільш важлива функція держави в системі підтримки безпеки господарюючих суб'єктів на сучасному етапі найчастіше розглядається правотворча, що формує систему законів, положень, нормативних правил та інших інструктивних документів, покликаних регулювати фінансово-економічну та юридичну сторону діяльності підприємств. Контроль над дотриманням чинного законодавства в зазначених областях у кожній державі закріплений за створюваними спеціальними інститутами економічного й силового характеру.

Пріоритетність правотворчої функції об'єктивна й особливо значима та обґрунтована на початкових етапах становлення держави, зобов'язаної формувати орієнтири вільних економічних ринкових відносин. Практика підтвердила як позитивні результати розробки й впровадження відповідним політичним, економічним і соціально-психологічним ситуаціям правових механізмів, так і їхні негативні сторони, що є природним наслідком перехідних еволюційних і революційних процесів розвитку будь-якого суспільства.

Розробка програм першого напрямку пов'язана з розривом історичних коопераційних зв'язків як усередині створеної держави, так і зі стратегічними партнерами близького зарубіжжя. Це значно послабило функціонально-ресурсні відносини між підприємствами-суміжниками, стало одночасно і причиною, і наслідком як загальної економічної кризи, так і кризи головного елемента економічної підтримки підприємств - фінансово-кредитної системи. У результаті господарюючі суб'єкти виявилися в системі інформаційного вакууму, оскільки держава, використовуючи в основному фіскальні інструменти наповнення бюджету, не взяла на себе функцію створення банку даних про техніко-технологічні та інноваційно-технологічні можливості підприємств, а, отже, не приймала в достатній мірі реальної участі в структурній перебудові виробничого сектора економіки. Найбільш прийнятним методом виживання в створеній системі невизначеності для вітчизняних підприємств стала тінізація їх діяльності, що супроводжується тінізацією руху фінансового капіталу. При цьому, як не парадоксально, саме вона підтримала й дотепер забезпечує функціонування значної частини виробничих і комерційних підприємств, підприємств сфери послуг, фінансово-кредитних установ, що є неприпустиме явище з погляду економічних і моральних інтересів суспільства. Очевидно, що переборювати це негативне явище тільки силовими методами досить складно в організаційному та досить затратна в економічному аспектах.

У системі тіньової економіки, з метою захисту власних економічних інтересів, підприємства все частіше використовують аргумент комерційної таємниці, приховуючи нелегітимні дії. Не заперечуючи об'єктивної необхідності в захисті конфіденційної інформації, все-таки варто враховувати та оцінювати негативність цього масового явища в сучасному суспільстві. Закритість інформації, що перевищує розумний її рівень, стримує можливості активного розвитку підприємств, знижує рівень їх комунікативності та, як наслідок, стає зворотним боком ефективного й активного впровадження

програм розвитку, особливо пов'язаних з реалізацією інвестиційно-інноваційних процесів.

Реальне сприяння усуненню цього негативного явища в суспільстві може зробити створення на державному рівні інформаційної бази у вигляді виробничо-економічного паспорта підприємств і визначення схеми його можливих кооперативних зв'язків з підприємствами-суміжниками. У системі такої інформаційної бази варто також сформувати систему рейтингових показників, що дозволяють оцінювати чистоту його організаційно-правової та фінансової діяльності. Реалізація пропонованого підходу дозволить підвищити довіру до діяльності підприємств, як з боку партнерів-суміжників, так і з боку потенційних інвесторів. Особливо важливо реалізувати цей механізм для підприємств, що освоюють інноваційні технології та продукцію, що вимагає залучення у великих розмірах фінансових ресурсів.

Організаційно структуру, що займається формуванням такої інформаційної бази, варто створювати на рівні регіонів, можливо, у системі виконавчої влади у формі агентств. У її функції доцільно включити також установлення взаємовигідних міжрегіональних економічних відносин, оцінку економічного потенціалу діючих у конкретному регіоні підприємств. Це дозволить забезпечувати більш об'єктивною інформацією фінансові служби виконавчої влади при складанні регіонального бюджету. Для успішної роботи агентство вправі залучати кваліфікованих експертів-аналітиків. Як форми співробітництва між підприємствами й агентствами можна рекомендувати оформлення одноразових договорів або абонентне обслуговування.

Список використаних джерел:

1. Sudakova O.I., Lopatka K.A. Diagnostics in system management by economic security of enterprise. Integration of traditional and innovation processes of development of modern science: collective monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2020. PP 156–173
2. Судакова О. І., Лопатка К. А., Іващенко О. М. Проблеми забезпечення економічної безпеки підприємницьких структур в умовах динамічних змін економічного середовища // Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці». - Державний університет інфраструктури і технологій, 2020. – С. 358-360
3. Верхоглядова Н.І., Судакова О.І., Поляєва Л.О. Концепція впровадження логістичного підходу до механізму управління економічною безпекою підприємства / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». № 33. Одеса: МГУ, 2018. С. 44-49
4. Судакова О.І., Формалюк В.Д., Черевко В.О. Методологічні аспекти організації ефективної інформаційної безпеки підприємства. Вісник ОНУ. Серія: Економіка. 2019. Том 24. Випуск 5 (78). С. 71-75
5. Фісуненко П.А., Судакова О.І., Деркач С.В., Притуляк Є.О. Методологічні аспекти забезпечення інформаційної безпеки підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. Випуску 6 (23). С.426-431
6. Судакова О.І., Іванов В.І., Медведєв Р.С. Теоретичні основи забезпечення інформаційної безпеки персоналу в стратегіях розвитку підприємства / Економіка та суспільство. 2018. № 18. Режим доступу до журналу: www.economyandsociety.in.ua
7. Verkhogliadova N. I., Sudakova O. I., Borysovych O. M. Système logistique de l'entreprise comme base organisationnelle pour l'amélioration de la sécurité économique //

ЗАГОСТРЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ COVID-19 І АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Судакова О. І., доцент кафедри економіки та підприємництва, Мальцев С.В., магістр Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, м. Дніпро

Забезпечення фінансово-економічної безпеки в Україні на різних рівнях управління економікою порівняно недавно, в умовах COVID-19, стало розглядатися як найважливіша національна проблема. Як найбільш важлива функція держави в системі підтримки безпеки підприємницьких структур на сучасному етапі найчастіше розглядається правотворча, що формує систему законів, положень, нормативних правил та інших інструктивних документів, покликаних регулювати фінансово-економічну та юридичну сторону діяльності підприємств. Процеси поступового розвитку та становлення цивілізованих ринкових відносин у нашій країні вимагають перегляду деяких парадигм у питаннях економічної безпеки як держави в цілому, так і окремих підприємницьких структур. При цьому важливо виходити з того, що економічна безпека країни та окремих підприємницьких структур знаходиться в тісному взаємозв'язку і взаємозалежності.

Основними державними інструментами, що активізують інновації у виробництві, є податкова політика і політика банківського кредитування, які на певний період створюють сприятливе середовище для комерціалізації, а значить, і умови для пожвавлення інноваційної діяльності підприємств. Умовам ринку адекватна така форма інноваційної діяльності, як інноваційне підприємництво – прогресивний напрям традиційного підприємництва, який в кінцевому рахунку визначає науково-технічний і технологічний прогрес.

Інтереси підприємництва, які об'єктивно існують в інноваційній сфері, повинні співпадати з інноваційними процесами. Це не означає, що вони автоматично реалізуються у виробництві. Ланкою, що зв'язує інноваційні рішення і інвестиційні дії є мотивація підприємництва. У зв'язку з цим в умовах всесвітньої економічної кризи доцільно виділяти два різних, але взаємозалежних рівня мотивації підприємництва: 1) мотивація самої підприємницької діяльності як комплекс умов формування економічних інтересів підприємця (власника капітальних ресурсів) в організації і здійсненні виробництва з метою отримання прибутку або інших форм доходу і 2) мотивація інноваційних дій найманих працівників всіх рівнів (від менеджерів до робітників).

Значить, у межах загальної стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства постановка відповідної мети відображає інтереси